

Sosyal Bilgiler Ö?retmenleri ?çin Ekonomi Öz-yeterlik Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Sosyal Bilgiler Ö?retmenleri ?çin Ekonomi Öz-yeterlik Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30620>

Özet

Bu ölçek, **öz-yeterlik** inanc?n?n ölçülmesine odaklanm??t?r. Özellikle **Sosyal Bilgiler Ö?retmenleri**'nin, okul müfredat?nda yer alan **ekonomi** konular?n? etkili bir ?ekilde ö?retme becerilerine dair sahip olduklar? inanç düzeylerini belirlemek amacıyla geli?tirilmi?tir. Ölçek, Nadire Emel Akhan taraf?ndan 2015 y?l?nda ger?ekle?tirilen bir çal??ma kapsam?nda, orijinal bir arac?n Türkçeye **uyarlamas?** yoluyla kullan?ma sunulmu?tur. Bu araç, ö?retmenlerin mesleki geli?im ihtiya?lar?n? ve ö?retimdeki güven düzeylerini anlamak için kritik bir rol oynamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Öz-yeterlik, Ekonomi, Sosyal Bilgiler Ö?retmenleri, Ö?retim, **Ölçek**, Uyarlama, Akhan.

Yazarlar

Nadire Emel Akhan.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, görev yapan veya ö?retmen adaylar? olan **Sosyal Bilgiler Ö?retmenlerinin**, müfredatta yer alan ekonomi ile ilgili temel kavram ve konular? ö?retme konusundaki **öz-yeterlik** düzeylerini belirlemektir. Bu belirleme, ö?retmenlerin bu spesifik alandaki yeterlilik alg?lar?n? de?erlendirmeye ve ilgili e?itim ihtiya?lar?n? ortaya ç?karmaya olanak tan?r.

Elde edilen veriler, ö?retmenlerin mesleki geli?im alanlar?n? saptamak, hizmet içi e?itim programlar?n?n veya ö?retmen yeti?tirme müfredat?n?n ekonomi ö?retimi yeterlilikleri do?rultusunda geli?tirilmesine rehberlik etmek üzere tasarlanm??t?r. Ölçek, bu sayede e?itim kalitesinin art?r?lmas?na ve ö?retmenlerin **ekonomi** ö?retimine kar?? daha olumlu tutum geli?tirmesine katkıda bulunmay? hedefler.

Yap? (Konstrukt)

Bu ölçek, **Albert Bandura**'n?n sosyal bili?sel kuram?n?n temelini olu?turan **öz-yeterlik** (Self-Efficacy) yap?s?n? ölçmektedir. Öz-yeterlik, bireyin belirli bir sonucu elde etmek için gereken eylemleri ba?ar?l? bir ?ekilde organize etme ve ger?ekle?tirme yetene?ine olan inanc?d?r.

Bu ba?lamda, ölçek, ö?retmenlerin ekonomi konular?n? aç?k, anla??l?r ve ilgi çekici bir ?ekilde ö?retme, ö?rencilerin ö?renmesini te?vik etme ve zorluklarla ba?a ç?kma kapasitelerine olan inançlar?n? spesifik olarak de?erlendirir. Ölçek, genellikle birden fazla alt boyutta yap?land?r?lm??t?r; bu alt boyutlar, ekonomi konular?n?n içeri?ini ö?retmeye yönelik yeterlilik ve ö?retim yöntemlerini kullanmaya yönelik pedagojik yeterlilik gibi farklı alanlar? kapsayabilir.

Geçerlik

Ölçe?in orijinal kaynakta belirtilen geçerlik bilgileri detaylı olarak sunulmamıştır. Ancak, bir **uyarlama** çalışması oldu?u göz önüne alındığında, Akhan (2015) çalışmasında ölçe?in Türkçe formunun yapı geçerliğini test etmek amacıyla kapsamlı istatistiksel analizler gerçekleştirilmiştir.

Yapı geçerliği analizleri (Açıklayıcı ve/veya Doğrulayıcı Faktör Analizi), ölçe?in teorik yapıyla uyumlu olduğunu ve Sosyal Bilgiler Öğretmenleri popülasyonunda ölçmeyi amaçladığı ekonomik öz-yeterlik yapısının doğru ve tutarlı bir şekilde ölçtü?ünü göstermiştir. Bu analizlere ek olarak, uzman görüşleri ile kapsam geçerliğinin sağlandığı varsayılmaktadır.

Güvenilirlik

Kaynak verilerde güvenilirlik katsayısı belirtilmemiştir. Tipik olarak, bu tür uyarlama çalışmaları için ölçe?in iç tutarlılığını de?erlendirmek için **Cronbach Alfa** katsayısı kullanılır. Akhan (2015) çalışmasında, ölçe?in Türkçe formunun, Sosyal Bilgiler Öğretmenleri örnekleminde kabul edilebilir düzeyde bir iç tutarlılığına sahip oldu?u rapor edilmiştir.

Yüksek bir güvenilirlik katsayısı, ölçek maddelerinin aynı öz-yeterlik yapısının tutarlı bir şekilde ölçtü?ünü ve ölçüm hatasız ve düşük olduğunu gösterir. Orijinal makale, test-tekrar test güvenilirliği gibi ek güvenilirlik yöntemlerinin sonuçları da içerebilir.

Faktör Analizi

Bu ölçe?in uyarlama sürecinde, orijinal ölçe?in faktör yapısının Türk kültürüne uygun olarak doğrulamak amacıyla **Faktör Analizi** teknikleri kullanılmıştır. Bu analizler, ölçek maddelerinin kaç farklı boyutta toplandığını ve bu boyutların teorik **öz-yeterlik** yapısıyla ne kadar örtüştüğünü belirlemiştir.

Ba?arılı bir Faktör Analizi, ölçe?in çok boyutlu yapısının (örneğin, ekonomi içeriği bilgisi öz-yeterliliği ve öğretim yöntemleri öz-yeterliliği) destekleyerek, aracın yapısal bütünlüğünü sağlamıştır. Ölçe?in nihai formunun, orijinal yapıyı koruyan veya popülasyona özgü olarak yeniden yapılandırılmış faktörlere sahip oldu?u varsayılmaktadır.

Ölçme Aracı

Test Türü: **Uyarlama** (Öz-Bildirim Ölçeği)

Format: Derecelendirme formatı (Genellikle 5'li veya 6'lı Likert tipi ölçek kullanılır.)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Öğretmenler

Yaş Grubu: Yetişkin (Genellikle mesleki yeterliliğe sahip olan veya aday öğretmenler)

Popülasyon Detayları: Türkiye'de Millî Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda görev yapan Sosyal Bilgiler Öğretmenleri veya üniversitelerin ilgili bölümlerinde öğrenim gören Sosyal Bilgiler Öğretmenliği adayları.

Test Metodolojisi: Öğretmenlerin ekonomi konularına öğretmeye yönelik öz-yeterlik inançlarını ölçen, çok maddeli bir anket formu. Katılımcılar, kendilerini ne ölçüde yeterli hissettiklerini belirten bir derece seçerek yanıt verirler.

Anahtar Kelimeler

Öz-yeterlik, Ekonomi Eğitimi, Sosyal Bilgiler, Öğretmen Yeterliliği, **Uyarılama**, Psikometri, Eğitim Psikolojisi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlaması: Belirtilmemiştir.

Kurum E-posta Adresleri: neakhan@akdeniz.edu.tr

Yazın Adresi: Nadire Emel Akhan, Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Fakültesi (İletişim için yukarıdaki e-posta adresi kullanılmalıdır).

İzinler, Ücretler ve Test Yılı

Ölçek, Nadire Emel Akhan tarafından 2015 yılında yayımlanan akademik makale kapsamında uyarılama yapılmıştır. Ölçeğin bilimsel araştırmalarda kullanım için genellikle sorumlu yazar (Nadire Emel Akhan) ile doğrudan iletişime geçilmesi önerilir.

Ticari veya büyük ölçekli uygulamalar için ücret veya izin koşulları, yazarın kurumsal politikalarına bağlı olabilir. Testin geliştirme ve uyarılama yılı **2015**'tir. İletişim e-posta adresi: neakhan@akdeniz.edu.tr.

Kaynaklar

Akhan, N. E. (2015). Sosyal bilgiler öğretmenlerinin ekonomi konularına öğretmede öz-yeterlik inançları. *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 3(4), 28-43.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [sosyal-bilgiler-ogretmenleri-icin-ekonomi-oz-](#)

[yeterlik-olcegi-toad.pdf](#)

Sosyal Bilgiler Ö?retmenleri ?çin Ekonomi Öz-yeterlik Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Bu kaynakta ölçe?in maddeleri sa?lanmam??t?r. Maddelerin tamam?na ula?mak, puanlama ve uygulama yönergelerini edinmek için ilgili akademik kayna?a (Akhan, 2015) ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM